

Skrönan om de små mörka renjägarna som dröjde sig kvar i Mellanskåne.

Om detta vet ingen av oss i dag, är det sant eller saga. Men det ni nu läser är en historia som levt kvar under många generationer och muntligt blivit överförd av dessa människor genom många årtusenden. Den börjar redan i samband med inlandsisens försvinnande från sydsverige, och ett Tundralandskap bildades. Renen vilket var deras i huvudsak jaktbara djur betade nu i ganska stora flockar på den Skånska tundran, växtligheten bestod av starrväxter, dvärgbjörk polar och krypväxter av olika arter. Dessa renjägare skall ha följt inlandsisen norrut, ifrån Lüneburgerheden genom Danmark över till Skåne. Men då det i början av denna Paleolitiska tid var ett instabilt väder med ständiga återfall av ny isläggning, fick stammarna ibland stanna, då de inte kom längre anlades hyddor, sedan väntade de kanske i hela mansåldrar kanske längre, innan en väderleksförbättring inträdde och de kunde fortsätta sin vandring mot norr följande renflockarna. Den stam som här kvarblev miste kanske sin intuition och blev kvar trots sin nedärvda känsla för nomadlivet. Områdena där dessa jägare blev kvar och byggde sina torvhus innom en triangel mellan Östra Ringsjön till Wiss mosse. Därefter mot norr till Store mosse och åter mot Ringsjön. Wiss och Store mosse var större sjöar och förblev så ännu i flera årtusenden, vidare fanns innom området många småsjöar, betydande åar och andra mindre vattendrag. Det var ett vilt oländigt och svåråtkomligt område och är så ännu i våra dagar på många platser. Men med sin viltrikedom och med sitt givande fiske, vidare var platsen synnerligen lättförsvard. Detta var tillsammans fördelar som avgjorde beslutet att stanna kvar. Hela stammen berättas det ha utgjorts av ca. 100 människor.

I den gamla muntliga berättelsen omtalas denna jägarstam som små till växten, ganska grova men ytterst snabba och smidiga att ta sig fram i svår terräng. De omtalas av de som sett dem som mörkhyade och med svart hår rökande till midjan, samt helt klädda i skinn. Deras huvudsakliga beväpning utgjordes av pilbågar vilka varit längre än dem själv.